

Foto:ANP

Ivo Opstelten en Fred Teeven in de Eerste Kamer

Op de bres voor de bijstand

Onder druk van de Eerste Kamer zijn de bezuinigingen op de rechtsbijstand opeens onzeker geworden. Hoe de senatoren het kabinet tot een voorlopige pas op de plaats dwongen.

Maarten Bakker

Het is al bijzonder dat de Eerste Kamer op 13 januari debatteert over de begroting van Veiligheid en Justitie. Normaliter is deze begroting een hamerstuk voor de senatoren. Tijdens de vergadering stelt CDA-senator Hans Franken de bewindslieden voor het kabinet te vragen om meer geld voor hun departement opdat de gehele korting van 85 miljoen euro op de gesubsidieerde rechtsbijstand geschrapt kan worden. Minister van Veiligheid en Justitie Ivo Opstelten wil daar niets van weten. De regeringspartijen PvdA en VVD hebben in 2012 afgesproken dat het ministerie van Veiligheid en Justitie ook een aandeel levert in de bezuinigingstaakstelling van de coalitie. 'We voeren hier gewoon de afspraken uit die zijn gemaakt,' zegt de VVD-bewindsman. En tegen Franken: 'Ik heb weinig neiging om erg

Senator Franken:
'We gaan ervan uit dat de motie door het kabinet wordt uitgevoerd'

intensief op uw argumenten in te gaan, want die zijn zo bekend.'

Het Eerste Kamerlid laat het er niet bij zitten. Franken zorgt ervoor dat een week later, op 20 januari, zijn motie tegen de bezuiniging van 85 miljoen met een ruime meerderheid wordt aangenomen. Ook stemt Franken met zijn fractie tegen de begroting van Veiligheid en Justitie. Een ongebruikelijke stap, die andere oppositiefracties niet maken. 'We gaan ervan uit dat de motie door het kabinet wordt uitgevoerd,' verklaart SP-senator Bob Ruers. Zijn fractie, en de fracties van GroenLinks en PVV,

keuren om die reden de justitiebegroting toch goed.

De senatoren komen gedeeltelijk bedrogen uit. De bewindslieden wachten anderhalve week met hun reactie op de aangenomen motie van Franken. Op 30 januari schrijft staatssecretaris van Veiligheid en Justitie Fred Teeven de Eerste Kamer dat hij de algemene maatregel van bestuur (AMvB) met de eerste tranche van bezuinigingen op de rechtsbijstand per 1 februari toch van kracht laat gaan. De vergoedingen van advocaten gaan omlaag, vooral voor de bewerkelijke zaken. Daarmee harkt de VVD'er dit jaar alvast 12,2 miljoen van de 85 miljoen aan bezuinigingen binnen. Wel schort hij de voorbereidingen voor verdere bezuinigingen vanaf 2016 op. Dan gaat het om een bedrag van ongeveer 73 miljoen euro. Oppositiefracties zijn gebelgd over het besluit van Teeven om de AMvB met de verlaging van de advocatenvergoedin-

gen voor 2015 toch van kracht te laten gaan. 'Ongepast, zeker omdat het om zoiets cruciaals gaat als de rechtspraak en de rechtspleging,' zegt PVV-senator én advocaat Tobias Reynaers. De Eerste Kamer schrijft de staatssecretaris op 4 februari een brief op poten, waarin wordt 'betreurd' dat de motie-Franken niet volledig is uitgevoerd. SP-senator Ruers lijkt al op oorlogspad. 'Wat ons betreft hangt de staatssecretaris een motie van wantrouwen boven het hoofd,' verklaart hij.

De fractiewoordvoerders Ard van der Steur en Jeroen Recourt van respectievelijk VVD en PvdA in de Tweede Kamer hebben dan al laten weten dat er in het kabinet toch moet worden gesproken over extra financiële middelen voor Veiligheid en Justitie, precies zoals senator Franken twee weken eerder had voorgesteld. Ze willen niet dat als de bewindslieden de bezuinigingen op de rechtsbijstand vanaf 2016 schrappen, conform de wens van de Eerste Kamer, er gesneden wordt in andere begrotingsposten van het departement. Dan zou er 73 miljoen euro weg moeten bij de politie of de terreurbestrijding, en dat vinden Van der Steur en Recourt onverantwoord.

Op 6 februari stuurt de staatssecretaris de Eerste Kamer een reactie waaruit blijkt dat hij vasthoudt aan de bezuini-

Wat levert verzet op?

Wat levert het verzet van de Eerste Kamer tegen bezuinigingen op? Senator Tineke Strik van GroenLinks meent dat de Eerste Kamer nog steeds niet heeft ingestemd met de bezuiniging van 12,2 miljoen euro op advocatenvergoedingen dit jaar. 'We kunnen het besluit misschien niet helemaal terugdraaien tot aan de ingangsdatum van 1 februari, maar misschien wel per 1 mei of 1 juni.' Ook de SP, het CDA en de ChristenUnie willen nog niet akkoord gaan met

de bezuiniging dit jaar op de advocatenvergoedingen. In elk geval heeft Teeven al beloofd om de AMvB met de kortingen in 2016 misschien weer te herzien.

Als de commissie-Wolfsen haar studie naar de rechtsbijstand heeft afgerond, zal ook blijken of Teeven zijn plan voor de invoering van een poortwachter in de rechtsbijstand in 2016 intrekt. De poortwachter zou het beroep op rechtsbijstand door een advocaat flink moeten reduceren. Een ambtenaar van het juridisch loket bekijkt eerst of een conflict niet buiten de rechter om opgelost kan worden, via alternatieve geschillenbeslechting. Teeven heeft al het nodige politieke

kapitaal gestoken in dit plan, door er enkele experimenten mee te houden.

Volgens D66-senator Marijke Scholten kan hij het toch beter intrekken. 'De poortwachter is een heel gevoelig punt voor de Eerste Kamer. Min- of onvermogen moeten eerst soebatten bij het juridisch loket of zelfs procederen om toevoeging van een advocaat te krijgen. Ik denk dat als Teeven zijn knopen telt, hij er niet mee doorgaat.' Ook senator Strik raadt Teeven aan het te annuleren. 'Hij staat misschien niet te springen om zijn voorstel in te trekken, maar wij zien het toch als een bedreiging voor de toegang tot het recht.'

ging van 12,2 miljoen euro in 2015 op de vergoedingen van advocaten. Wel laat hij weten dat de AMvB mogelijk weer gewijzigd gaat worden met ingang van het volgende begrotingsjaar. De oppositiefracties in de Eerste Kamer laten het er voorlopig even bij zitten. Ze geven het kabinet drie maanden de tijd voor een nieuw onderzoek naar de kosten van de rechtsbijstand. D66-senator Marijke Scholten had zelf immers om zo'n studie gevraagd, in een motie die op 20 januari ook was aangenomen. Op 13 februari maakt het kabinet de samenstelling van de commissie

bekend, die het onderzoek gaat uitvoeren. Voorzitter is Aleid Wolfsen, oud-rechter, voormalig PvdA-Kamerlid en oud-burgemeester van Utrecht. Een andere zwaargewicht is Erik van den Emster, voormalig voorzitter van de Raad voor de rechtspraak. De commissie-Wolfsen zal onder meer kijken naar de effecten van de korting dit jaar op de advocatenvergoeding. Als ze haar werk heeft verricht, beslist Teeven definitief over de totale bezuiniging op de rechtsbijstand. De commissie heeft tot 1 september voor haar eindadvies. Op 1 juni komt ze met een tussenstand. <<

advertenties

DE BRAUW
BLACKSTONE
WESTBROEK

ZOEKT

een advocaat-medewerker Corporate/M&A.

Je hebt 4 tot 6 jaar aantoonbare werkervaring. Je hebt visie en bent resultaatgericht. Je hebt goede drafting skills, grondige financiële kennis, een goede beheersing van de Nederlandse en Engelse taal, en bovenal een cliëntgerichte instelling.

Wij bieden jou een plaats in ons eersteklas Corporate/M&A-team, een uitstekende beloning en volop ontwikkelingsmogelijkheden.

We ontvangen je sollicitatie graag via werkenbijdebrauw.nl

GEZOCHT
KOSTENDELER M/V

Wie heeft belangstelling om met ons de kosten en ruimte te delen in ons historische en ruime kantoorpand in De Nieuwe Stad te Amersfoort? Bel of mail ons!

Dijkstra Jager
advocaten
in strafzaken

Kleine Koppel 70,
Amersfoort
T. 033 479 08 01
dijkstra-jager.nl